

Stichting Behoud de Zak van Zuid- Beveland viert 25-jarig bestaan met uitbrengen van jubileumboekje.

door Joeri Wisse

KWADENDAMME - De donateurs van Stichting Behoud de Zak van Zuid-Beveland (BZZB) kunnen rond december een boekje op de deurmat verwachten. Dit 'kerstcadeautje' ter ere van het 25-jarig bestaan, maakt in één oogopslag duidelijk waartoe de stichting op aarde is. Rinus Antonisse uit Goes, voorzitter van de BZZB en tevens auteur van het jubileumboekje: "We laten telkens twee foto's zien, waarbij aan de ene kant in beeld wordt gebracht waar met respect is omgegaan met de oude, oorspronkelijke situatie. Aan de andere kant staat een foto van hoe het wat ons betreft niet moet. Je ziet bijvoorbeeld een holle-bolleweiland tegenover een kaal strakgetrokken biljartlaken zoals koeienboeren dat graag zien. Een ander voorbeeld is de prachtig gerestaureerde molen 'De Vijf Gebroeders' in Heinkensand, met daarnaast een molen zonder wieken." Volgens Antonisse heeft het bestuur er bewust voor gekozen om geen 'voor-en-na'-foto's te gebruiken, maar om door foto's van verschillende locaties te plaatsen te laten zien hoe het óók kan.

Uiteindelijk is het de BZZB daar om te doen. De Zak van Zuid-Beveland hoeft niet op slot, maar de kwaliteit van de leefomgeving mag, of het nu gaat om natuur- of cultuurhistorische waarden, zo min mogelijk negatief beïnvloed worden, legt Antonisse uit. De manier waarop dit doel het best bereikt kan worden, is niet altijd hetzelfde. Bij de plannen voor de nieuwe 380kV-verbinding vecht de stichting voor het behoud van een grensline, maar denkt ook mee met de invulling van een landschapsplan dat ter compensatie wordt uitgevoerd. "We stellen dan bijvoorbeeld voor dat tegelijkertijd de leefomgeving van de steenuil kan worden verbeterd", zegt hij.

Ondanks dat de BZZB zitting heeft in werkgroepen en zich constructief kan opstellen, is de club meer een luis in de pels, stelt Antonisse. Neem de kwestie rond de hagelkanonnen. "We zijn tot twee keer toe aangeschoven bij de gemeente. Maar als die op de stoel van de fruitteler gaat zitten en je wordt niet serieus genomen, dan heeft overleg geen zin." De juridische weg die daarna is ingeslagen, kostte veel tijd, geld en moeite. "We hebben overwogen er mee op te houden, maar gelukkig hebben we doorgezet en nadrukkelijk gelijk gekregen van de rechter. De werking van een hagelkanon is als het schieten met een klapperpistooltje op een olifant."

De weg naar de rechter is wat Antonisse betreft 'het allerlaatste redmiddel'. "Ik heb het nog eens op een rijtje gezet. Het aantal procedures dat we hebben gevoerd is beperkt, maar in de meeste gevallen hebben we gelijk gekregen."

Zo ook bij de zaak tegen de komst van industrieterrein Sloepoort bij 's-Heerenhoek. Van pogingen om het project als 'duurzaam' bedrijventerrein terug op de agenda te krijgen, is hij niet onder de indruk. "Een bomensingel en energiezuinige maatregelen horen normaal te zijn, daarmee rechtvaardig je het plan niet."

De BZZB kiest soms ook voor een soepeler opstelling. "Je kunt niet overal tegen zijn en alles tegenhouden." Zo protesteerde de BZZB niet tegen de komst van een paviljoen aan de Westerscheldedijk. "Maar een plan voor eco-lodges aan de dijk, daar moeten we nog eens heel goed over nadenken. En ook over kitesurfen in een natuurgebied moet je zeggen: dat doen we niet."

Over de Westerschelde gesproken: wanneer er weer plannen op tafel komen voor ontpoldering in het middengebied van de Westerschelde, is de BZZB voorstander. Volgens Antonisse is het niet onlogisch dat een stichting die de Zak wil 'behouden', voor het omvormen van landbouwgebied tot getijdenatuur pleit. "Als het om een polder gaat van voor de ruilverkaveling, dan moet je daar van afblijven. Maar zo'n Van Hattumpolder bij Ellewoutsdijk heeft maar weinig cultuur-historische en natuurlijke waarden."

Na een kwart eeuw BZZB constateert Antonisse dat er bij beleidsmakers meer aandacht is voor behoud van 'groen en blauw'. "Zeker bij de gemeente Borsele merk je het verschil, omdat er de laatste tijd nieuwe, jonge mensen zijn komen werken op het gemeentehuis." Toch is de BZZB niet overbodig. Waar het kan zoekt de club samenwerking, bijvoorbeeld met de Zeeuwse Milieufederatie en omwonenden van Top Onions in 's-Gravenpolder als het gaat om een nieuwe vergunning. "Daar hebben we gezamenlijk een zienswijze over ingediend."

De ervaring van Antonisse is dat mensen wel bereid zijn in actie te komen voor hun leefomgeving, maar alleen wanneer het hen rechtstreeks raakt. Om die reden is het lastig om bestuursleden en donateurs voor de BZZB te werven. "Ik durf niet te zeggen of we over 25 jaar nog bestaan. Vernieuwing is noodzakelijk. Er zijn wel jonge mensen met hart voor natuur en landschap, maar die gaan liever wilgen knotten of volgen een studie in die richting. Met zoiets saais als beleid houden ze zich niet bezig."

gepubliceerd PZC, Bevelanden en Tholen 13 oktober 2014